

Godišnje izvješće

2019

NSA Annual Safety Report

Agencija za sigurnost željezničkog prometa
Croatian Railway Safety Agency
Radnička cesta 39 | HR-10000 | Zagreb | Croatia |

Sadržaj

1. Uvod	3
1.1. Svrha izvješća.....	3
1.2. Glavni zaključci	3
2. English summary	5
3. Strategija sigurnosti željezničkog sustava u RH	6
3.1. Opće naznake	6
3.2. Sigurnosne preporuke	6
3.3. Ostale sigurnosne mjere	6
3.4. Ustrojstvo i rad Agencije	7
4. Stanje sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj	9
5. Uvođenje 4. Željezničkog paketa i promjene zakonodavnog okvira	14
6. Djelatnost agencije.....	15
6.1. Auditi sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture	15
6.2. Auditi sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika	16
6.3. Auditi subjekata nadležnih za održavanje (ECM)	19
7. Izvješće o radu inspekcije.....	20
8. Primjena zajedničkih sigurnosnih metoda (CSM)	27
8.1. Sustav upravljanja sigurnošću	27
8.2. Procjena rizika	27
8.3. Unutarnji nadzor SMS-a	27
8.4. Sudjelovanje i implementacija EU projekata	28
9. Kultura sigurnosti	28
9.1. Razvoj sigurnosne kulture	28
9.2. Inicijativa sigurnosne kulture	29
9.3. Projekti i komunikacija	29
ANNEX: Progress with Interoperability	30

1. Uvod

1.1. Svrha izvješća

Agencija je, sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", br. 82/13, 18/15, 110/15 i 70/17; u daljnjem tekstu: Zakon), obvezna Agenciji Europske unije za željeznice (ERA-i) svake kalendarske godine podnijeti izvješće o svom radu u prethodnoj godini. Izvješće je namijenjeno informiranju europskih i nacionalnih državnih institucija te dionika željezničkog sektora. Izvješće sadržajno obuhvaća djelatnost i ustrojstvo Agencije, informacije o stanju sigurnosti i sigurnosnim pokazateljima željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj, bitne promjene hrvatskog i EU zakonodavstva koje se odnose na sigurnost željezničkog sustava, pregled aktivnosti Agencije prema području nadležnosti, rad inspektora i aktivnosti nadzora, pregleda i audita sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i subjekata nadležnih za održavanje, informacije o suradnji Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost drugih zemalja članica Europske unije, informacije o suradnji s Agencijom Europske unije za željeznice (ERA), informacije o ostvarivanju načela javnosti rada Agencije, informacije o uvođenju 4. željezničkog paketa i izmjenama u EU zakonodavstvu te načela i smjernice nacionalne strategije sigurnosti željezničkog sustava. Izvješće je dostupno na internetskim stranicama Agencije te portalu ERADIS Agencije Europske unije za željeznice.

1.2. Glavni zaključci

Agencija je u izvještajnom razdoblju ostvarila sve svoje zadaće koje su pred nju postavljene sukladno ovlastima propisanim Zakonom. Ciljevi utvrđeni Strateškim planom za razdoblje 2019. – 2021. godine i Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2019. godinu, u potpunosti su realizirani. Treba napomenuti da je Agencija u 2019. godini ispunila ciljeve u pogledu izdanih rješenja, obavljenih inspekcijskih nadzora i pregleda sustava upravljanja sigurnošću (audita) iz područja djelovanja Agencije. Na prvome mjestu treba istaknuti broj obavljenih audita, inspekcijskih nadzora i pregleda sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture te audita ECM-a (1352), zatim broj izdanih dozvola za strojovođe (127), slijede rješenja za davanje odobrenja za puštanje u uporabu vozila (88), te ostala rješenja i aktivnosti od ukupnog broja (1653) u 2019. godini. Na taj način Strateški plan je premašen u znatnoj mjeri (ciljana vrijednost za inspekcijske nadzore, preglede i audite SMS-a u 2019. godini je bila 590).

Bilježi se smanjenje broja izvanrednih događaja (ozbiljne nesreće, nesreće i incidenti), što predstavlja trend poboljšanja razvoja nacionalnih sigurnosnih pokazatelja. Sukladno tome se bilježi i trend poboljšanja zajedničkih sigurnosnih pokazatelja koji se prate sukladno ERA metodologiji.

Treba istaknuti da su zamjetna poboljšanja u razvoju sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te unapređenja u sustavima subjekata nadležnih za održavanje (ECM). U tom sklopu treba istaknuti i poboljšanja kod primjene Uredbe 402/2013 i procjena rizika te primjene zajedničke sigurnosne metode prema Uredbi 1078/2012, koju upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici moraju primjenjivati u sklopu unutarnjih kontrola i nadzora svojeg sustava upravljanja sigurnošću.

Navedena poboljšanja su, pored povećanja organizacijskih sposobnosti dionika u željezničkom sustavu vezanih za sigurnost, neizostavno posljedica povećanog broja audita SMS-a, ECM-a te posebno inspekcijskih pregleda i nadzora.

Pored kvalitetnih indikatora poboljšanja sigurnosti i njihovih pokazatelja, u željezničkom sustavu ima još uvijek puno prostora za poboljšanja, a koje s obzirom na prepoznate rizike Agencija analizira u kontekstu ovog izvješća.

I dalje najveći sigurnosni rizici na željeznicama u Republici Hrvatskoj prisutni su željezničko-cestovni prijelazi na kojima se u 2019. dogodilo 6 ozbiljnih nesreća (od 13 ukupno) i 25 nesreća (od 71 ukupno), na kojima je smrtno stradalo 6 osoba (46% od ukupnog broja usmrćenih) te nesreće koje uzrokuju željeznička vozila u pokretu, u sklopu kojih se u 2019. dogodilo 7 ozbiljnih nesreća (od 13 ukupno) i 9 nesreća (od 71 ukupno), gdje je smrtno stradalo 7 osoba (53% od ukupnog broja usmrćenih).

2. English summary

In accordance to national Railway System Safety and Interoperability Act (SIRS act), all railway undertakings submitted to the NSA-HR their Safety Reports for 2019. Concerning data submitted by the reports and data based on risk analysis, we can conclude that the railway safety level in the Republic of Croatia has been improving in the past period.

In view of the national IM's safety report for 2019 (see Chapter 4) most of national safety indicators were improved. When comparing the 2019 data with average data for the 2014-2018 period, events (serious accidents, accidents and incidents) were decreased by 12,8%. For example, the total number of fatalities (without suicides) has decreased by 26,1% as compared to a five-year average. As compared to a five-year average, the number of seriously injured persons was reduced by 18,8%.

Nevertheless, beside all the improved safety indicators, we have to emphasise that the majority of all serious accidents and accidents occurred at level crossings as one of the most critical points in the railway system. In 2019. there were 71 accidents, which makes an increase of 3% as compared to a five-year average, and most of these accidents (35%) related to events at level crossing. There were 25 accidents (9 at level crossings protected by signalling and interlocking devices, and 15 at level crossings protected by road signals and one at a pedestrian crossing). After level crossing accidents, the next group of events are vehicles in operation colliding with persons crossing the track negligently i.e. persons moving across the tracks in place not designated for such purpose.

In the past period all NSA's staff were involved in the development of a positive safety culture described in the annual NSA's programme for 2019 (announced on the NSA's web pages: [LINK](#)). The strategic goals of the development of a safety culture relies on the European Railway Safety Declaration signed in Dubrovnik 2018, when the NSA-HR and ERA organised Safety Culture Conference.

As stated in the NSA's annual programme, guidelines for the development of a safety culture are dedicated not only for the NSA but for the sector. Dissemination actions of the positive safety culture and just culture is used to encouraging all railway sector and particularly infrastructure manager and railway undertakers for promoting safety culture among their staff as well as for improving their SMS at all. NSA periodically supervises the implementation of the safety culture by audits and inspections of RU'/IM's SMSs.

To conclude with very important element of the NSA's annual programme in terms of efficient implementation of the programme. The NSA-HR particularly stands for close and clear communication with the railway sector when acting the cases inside the regulatory framework, dealing with risk reports or disseminating a safety culture as a main driver of the efficient SMS.

3.Strategija sigurnosti željezničkog sustava u RH

3.1. Opće naznake

Nacionalna strategija sigurnosti željezničkog sustava (u daljnjem tekstu: Strategija) temelji se na ovdje predstavljenim prioritetima sigurnosti, koji su utvrđeni prema procjeni rizika željezničkog sustava, a sukladno nalazima i smjernicama za poboljšanja temeljem ERA-e audita u 2015. godini (*Cross-audit/Priority Countries audits*), podacima audita sustava upravljanja sigurnošću (kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika), inspekcijskih nadzora i pregleda, nadzora ECM-a, komunikacije s tijelima nadležnim za sigurnost u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo/AIN), te sukladno podacima i komunikaciji s ostalim sudionicima željezničkog sektora (industrija, sindikati i sl.).

Nacionalni prioriteti sigurnosti željezničkog sustava osnova su za formiranje odgovarajućeg strateškog modela sigurnosti, odnosno postavljanje općih načela za formuliranje strateških ciljeva sigurnosti i mjera za njihovu provedbu u sustavima upravljanja sigurnošću željezničkog sektora (prije svega fokus je na ECM-u, željezničkim prijevoznicima te upravitelju infrastrukture kao najvažnijem području sigurnosti), a što sve u konačnici mora imati za cilj podizanje općeg nivoa sigurnosti i jačanje konkurentnosti željezničkog sustava u cjelini u odnosu na ostale prometne sustave.

3.2. Sigurnosne preporuke

Agencija (NSA-HR) je, sukladno Zakonu, tijekom 2019. zaprimala sigurnosne preporuke (članak 118.) i provodila sustavan nadzor provedbe sigurnosnih preporuka. Agencija je o provedbi sigurnosnih preporuka za 2019. dala izvješće Istražnom tijelu (NIB) u kojem je ovo tijelo izvijestila o mjerama koje su poduzete ili se planiraju poduzeti u vezi sigurnosnih preporuka.

3.3. Ostale sigurnosne mjere

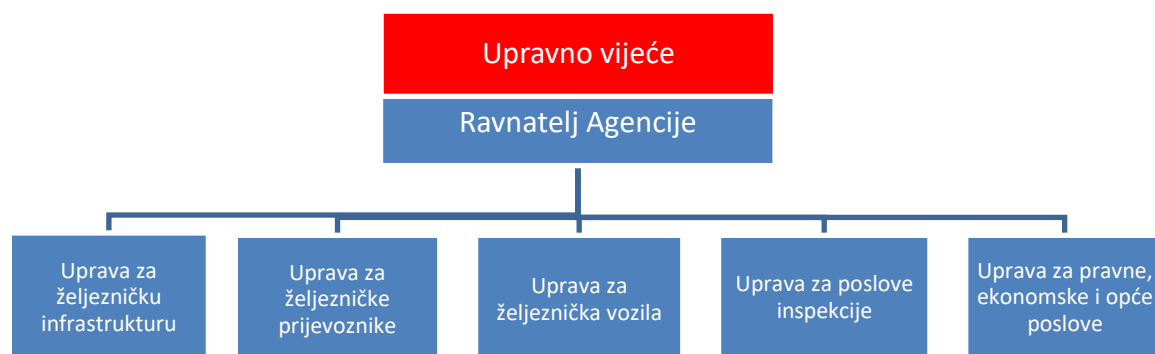
- Nije se provodilo -

3.4. Ustrojstvo i rad Agencije

Agencija za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija) je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu kojoj je u izvještajnom razdoblju, sukladno Zakonu i Zakonu o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), povjerena zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija obavlja svoje aktivnosti na temelju javnih ovlasti kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj, i oni za svoj rad odgovaraju Vladi. Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada nakon provedenog javnog natječaja na vrijeme od pet godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije

Čelnik Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije (organizacijska struktura - slika 1). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije, a imenuje ga Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Uvjeti za imenovanje članova Upravnog vijeća i ravnatelja Agencije propisani su člancima 14. i 15. Zakona.

Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije, kao što su: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Unutarnje ustrojstvo Agencije, nazivi i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica, organizacija i način rada ustrojstvenih jedinica, nazivi radnih mjesta, broj izvršitelja, opis poslova i

potrebnih stručnih uvjeta za njihovo obavljanje uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije. Postojeća sistematizacija, odnosno potreban broj izvršitelja temelji se na poslovima i ovlastima Agencije propisanim Zakonom te drugim poslovima koje je Agencija obvezna obavljati kao pravna osoba s javnim ovlastima, odnosno kao ustanova/javna služba. Radi lakšeg pregleda strukture administrativnih kapaciteta Agencije u 2019. godini daje se prikaz u tablici 1.

Tablica 1 – Sistematizacija i popunjenost radnih mjesta u Agenciji u 2019. godini

NAZIV	STANJE NA 1.1.2019.			STANJE NA 31.12.2019.		
	Sistematizirani broj izvršitelja	Popunjeno	Razlika +/-	Sistematizirani broj izvršitelja	Popunjeno	Razlika +/-
Ravnatelj	1	1	0	1	1	0
Pomoćnik ravnatelja	3	3	0	3	3	0
Uprava za željezničku infrastrukturu	5	2	-3	5	2	-3
Uprava za željezničke prijevoznike	4	1	-3	4	1	-3
Uprava za željeznička vozila	5	3	-2	5	3	-2
Uprava za poslove inspekcije	9	4	-5	9	4	-5
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove	4	2	-2	4	2	-2
UKUPNO	31	16	-15	31	16	-15

4. Stanje sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj

Prema podacima upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. dobivenih iz izvješća o sigurnosti za 2019. godinu, bilježi se smanjenje broja izvanrednih događaja (ozbiljnih nesreća, nesreća i incidenata) u usporedbi s 2018. godinom za 3,5%.

U 2019. godini dogodilo se ukupno 13 ozbiljnih nesreća, što je u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za tri nesreće (smanjenje za 18,7%), broj nesreća je u odnosu na isto razdoblje povećan za dvije nesreće (povećanje za 3,2%), dok je broj incidenata smanjen za 122 incidenta (smanjenje od 14,0%).

Prema pregledu najvažnijih sigurnosnih pokazatelja, iskazanih prema ERA-a metodologiji, došlo je do povećanja značajnih nesreća (28 značajnih nesreće za 2019. godinu u odnosu na 25 nesreća za 2018. godinu (Tablica 2), što je gotovo na razini petogodišnjeg prosjeka s 28,2 nesreće). U odnosu na isto razdoblje došlo je do značajnijeg smanjenja usmrćenih za sedam osoba (što je smanjenje u odnosu na petogodišnji prosjek za 26,1%), dok je teže ozlijeđenih više za 6 osoba (smanjenje u odnosu na petogodišnji prosjek za 18,8 %).

Od ukupno 13 usmrćenih osoba u 2019. godini, na ŽCP-ima je usmrćeno 6 osoba, a 7 osoba usmrćeno je kao posljedica nesreća koje uključuju željezničko vozilo u pokretu.

Treba naglasiti da se najveći broj incidenata u 2019. godini (od ukupno 755) dogodio kod potkategorije lom branika na ŽCP-ima (435), što je smanjenje od 4 % u odnosu na 2018. godinu (452), te puknuća tračnica (87), što je smanjenje od 4 % u odnosu na 2018. godinu (90).

Prema pokazateljima koji se odnose na pretkazivače nesreća u 2019. godini treba istaknuti broj puknuća tračnica (87) što je smanjenje od 4 % u odnosu na 2018. (90) te izbacivanje i druge deformacije kolosijeka (15) što je znatno povećanje (66%) u odnosu na prošlu 2018. (9). U 2019. zabilježeno je 2 ispada signalizacije u nesigurno stanje (u 2018. godini bila su isto 2 ispada).

Nacionalne sigurnosne pokazatelje upravitelj infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., iskazao je u svojem Izvješću o sigurnosti za 2019. godinu kroz tri kategorije izvanrednih događaja: ozbiljne nesreće, nesreće i incidenti¹. U Tablici 2 dan je prikaz ukupnog broja ozbiljnih nesreća u 2019. godini.

¹ Prema Zakonu **incident** je svaki događaj, osim nesreće i ozbiljne nesreće (značajne nesreće), povezan s odvijanjem željezničkog prometa koji utječe na sigurnost željezničkog sustava; **nesreća** je neželjeni ili nenamjerni iznenadni događaj ili iznenadni događaj ili slijed takvih događaja koji ima štetne posljedice, a koji može biti sudar, iskliznuće, nesreća na ŽCP-u i pješačkom prelazu preko pruge, nesreća s ljudskim žrtvama uzrokovana vozilom u pokretu, požar i drugo.

Tablica 2 – Ukupan broj ozbiljnih nesreća u 2019. godini i uzroci nastanka istih

OZBILJNE NESREĆE	Ukupno - 2019	Osobni propust radnika HŽ Infrastrukture	Osobni propust radnika prijevoznika	Tehnički nedostatak na infrastrukturnim	Tehnički nedostatak na vučnim i vučenim vozilima	Vremenska nepogoda	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje putnika	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje korisnika ŽCP-a	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje neovlaštenih osoba	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje trećih osoba
Sudar vlakova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iskliznuće vlaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ozbiljne nesreće na ŽCP-ima	6	0	0	0	0	0	0	6	0	0
Nesreće osoba koje su prouzročila željeznička vozila u pokretu	7	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Sudar ili iskliznuće pri manevriranju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sudar ili iskliznuće željezničkih vozila za posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Požari ili eksplozije na željezničkim vozilima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge ozbiljne nesreće	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO:	13	0	0	0	0	0	0	6	7	0

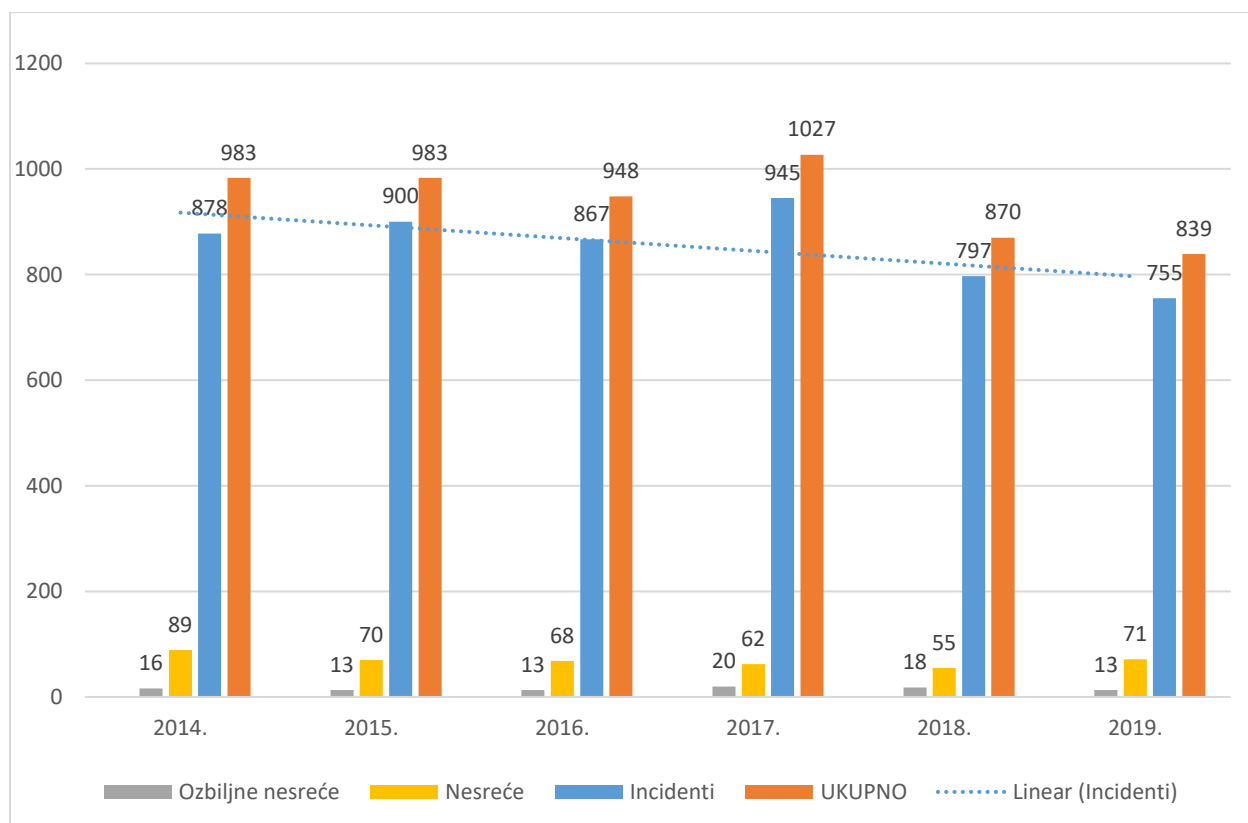
Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2019. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Tablica 3 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja u periodu od 2014. do 2019. – izvanredni događaji

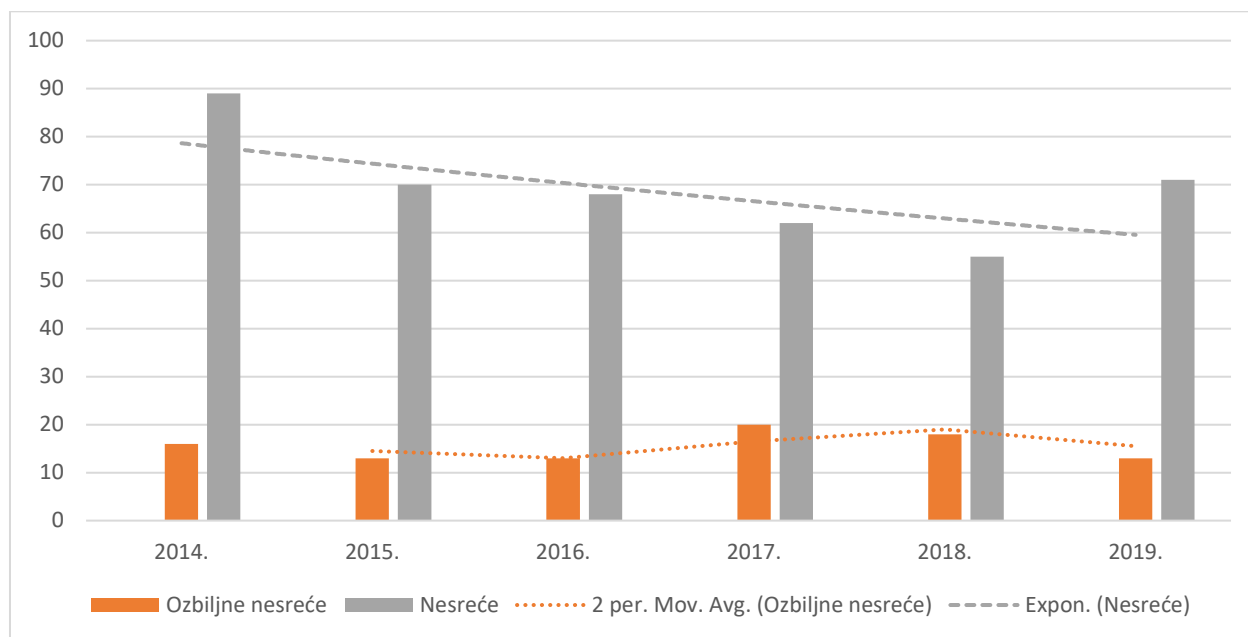
Kategorija izvanrednih događaja	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	Prosjek 2014.-2018.	(2019./Prosjek) x100	(2019./2018.) x100
Ozbiljne nesreće	16	13	13	20	18	13	16	81,3	72,22
Nesreće	89	70	68	62	55	71	69	103,2	129,09
Incidenti	878	900	867	945	797	755	877	86,0	94,73
UKUPNO	983	983	948	1027	870	839	962	87,2	96,44

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2019. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 2 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja za period 2014.-2019. – incidenti, nesreće i ozbiljne nesreće (prema Tablici 3)

Slika 3 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja za period 2014.-2019. – ozbiljne nesreće i nesreće (prema Tablici 3)

Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja prati se prema metodologiji ERA-e (Tablica 8). Ovi pokazatelji iskazani su s naslova značajnih nesreća za 2019. u Tablici 7, u kojoj su sadržane kategorije značajnih nesreća te njihov ukupan i relativan broj. Relativan broj nesreća iskazan je u odnosu na ostvarene vlak – kilometre.

Tablica 4 – Ukupan i relativan broj (prema vlak-kilometrima) značajnih nesreća za 2019.

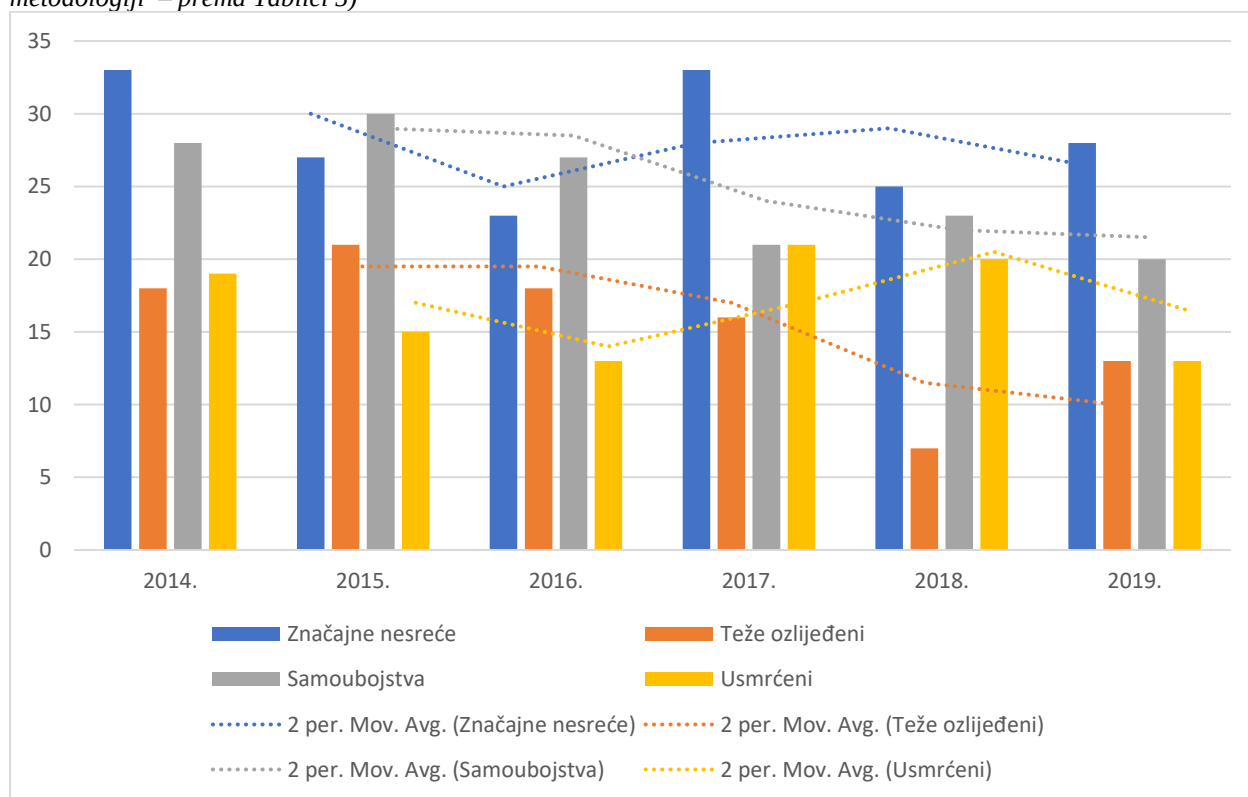
ZNAČAJNE NESREĆE	Ukupan broj	Relativan broj (prema vlak-kilometrima)
Sudar vlaka sa željezničkim vozilom	0	0
Sudar vlaka s preprekom unutar slobodnog profila	1	4,58E-08
Iskliznuća vlaka	2	9,16E-08
Nesreće na ŽCP-ima, uključujući nesreće u kojima sudjeluju pješaci na ŽCP-ima	11	5,04E-07
Nesreća osoba koje uključuju željezničko vozilo u pokretu, osim samoubojstva i pokušaja samoubojstva	14	6,41E-07
Požar u željezničkom vozilu	0	0
Ostalo	0	0
UKUPNO:	28	-

Tablica 5 – Pregled najvažnijih zajedničkih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2014.-2019. godine (sukladno ERA metodologiji)

Godina	Značajne nesreće	Teže ozlijeđeni	Samoubojstva	Usmrćeni
2014.	33	18	28	19
2015.	27	21	30	15
2016.	23	18	27	13
2017.	33	16	21	21
2018.	25	7	23	20
2019.	28	13	20	13
Prosjek 2014.-2018.:	28,2	16,0	25,8	17,6
$((2019/\text{prosjeck})-1)\times 100$	-0,7	-18,8	-22,5	-26,1
$((2019/2018)-1)\times 100$	12,0	85,7	-13,0	-35,0

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2019. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 4 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2014.-2019. godine (sukladno ERA metodologiji – prema Tablici 5)

U 2019. godini smrtno je stradalo 13 osoba, što je u odnosu na 2018. godinu smanjenje za sedam smrtno stradalih osoba (-35%), a u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za 26,1%. Pored toga bilježimo 3 samoubojstva manje u odnosu na 2018., za 22,5% manje u odnosu na petogodišnji prosjek. Nadalje, teže ozlijeđenih je za 6 više u odnosu na 2018., što predstavlja povećanje za 85,7 %, a u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za 18,8 %. I na kraju, bilježi se povećanje značajnih nesreća u odnosu na 2018. za 3 nesreće (12,0%), što je ipak u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za -0,7%.

5. Uvođenje 4. Željezničkog paketa i promjene zakonodavnog okvira

Tijekom 2019. godine Agencija je nastavila sa sustavnim pripremama na uvođenju 4. Željezničkog paketa (4RWP) sukladno programu i planu kojeg je objavila ERA (*"Programme Plan – Preparation and implementation of the 4th Railway Package at ERA"*). Agencija je u tom pogledu bila angažirana u nizu radnih grupa, radionica te sastanaka mreže NSA koje je ERA organizirala tijekom 2019. godine, a ističemo neke važnije:

- Plenarne sjednice mreže nacionalnih tijela za sigurnost;
- Radne grupe i radionice vezano za jedinstveni sustav sigurnosnih potvrda;
- Radne grupe i radionice vezano za sustav odobravanja vozila;
- Radne grupe i radionice vezano za procjenu rizika za opasne tvari;
- Radne skupine i radionice vezano za ECM;
- Radne grupe vezano za Europski registar vozila;
- Radna grupa i sastanci vezano za ugovore o suradnji sukladno članku 76. Uredbe (EU) 2016/796

Pored navedenog sudjelovanja na sastancima, radnim grupama i radionicama ERA-e, ravnatelj Agencije i njezini zaposlenici, koji su bili uključeni u rad spomenutih radnih grupa, jedan dio radnog vremena iskoristili su na proučavanju literature i nove EU regulative u cilju priprema za usklađenje s novim procesima i zadacima koje pred Agenciju nameće novi sustav 4RWP. Agencija je sukladno "Programu priprema i uvođenja 4. željezničkog paketa u Agenciji za sigurnost željezničkog prometa", nastavila s pripremama za 4RWP. Agencija je u 2019. godini bila u uključena u izmjene nacionalnog Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava i njegovo usklađenje s 4RWP kroz suradnju u radnoj grupi koju je osnovao ministar i u tom sklopu imala značajan udjel u prilagodbi nacionalnog zakonodavstva sukladno izmjenama EU regulative.

6. Djelatnost agencije

6.1. Auditi sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture

Uredbom (EU) br. 1077/2012 od 16. studenog 2012. godine propisano je u preambuli, točka (5), da nakon izdavanja potvrde o sigurnosti ili rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (u ovom slučaju Agencija) mora osigurati mjere kojima se provjerava jesu li tijekom rada postignuti rezultati navedeni u rješenju o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom te nastavljaju li se ispunjavati svi zahtjevi, kako je propisano člankom 9. stavkom 3. točkom (b) i člankom 10. stavkom 5. Zakona. U smislu spomenute Uredbe i propisanih zahtjeva Agencija je u periodu od 29. travnja 2019. godine (kad je objavljen Plan i program audita) do 22. svibnja 2019. godine provodila opsežan 5. ciklus vanjskih audita sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o., u kojem su zajedno s ravnateljem (kao vodećim auditorom), bili uključeni inspektori te djelatnici Uprave za željezničku infrastrukturu Agencije. Temeljni ciljevi audita bili su:

- utvrditi smjernice za razvoj i primjenu SMS-a koje će Agencija koristiti u sklopu ovog i narednih audita, a sukladno preporukama ERA-e – Upute za formiranje i primjenu sustava upravljanja sigurnošću na željeznici (engl. *Application guide for the design and implementation of Railway Safety Management System (ERA/GUI/01-2011/SAF)*;
- utvrditi stanje SMS-a na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod upravitelja infrastrukture - HŽ Infrastruktura d.o.o. (IM), a sukladno Planu audita i ciljevima iz izdanog rješenja – uvjerenja o sigurnosti;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje SMS-a.

U sklopu audita korišteni su sljedeći pravni akti relevantni za nadzor SMS-a:

- Zakon;
- Uredba (EU) 1169/2010/EU od 10. prosinca 2010. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje uvjerenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- Uredba (EU) 1077/2012/EU od 16. studenog 2012. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi nadzora kojeg provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja potvrde o sigurnosti ili rješenja o sigurnosti.

Sukladno točki 4. Uredbe komisije (EU) br. 1077/2012 nacionalno tijelo nadležno za sigurnost ovlašteno je donositi tehnike nadzornih aktivnosti. U tom smislu Agencija je koristila tehnike audita sukladno metodologiji prema HRN EN ISO 9001:2015, što je uključivalo razgovore s osobama na raznim organizacijskim razinama uključujući prvenstveno Upravu (tijekom uvodnog i završnog sastanka), pregled dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti SMS-a kao i ispitivanja rezultata dobivenih od strane inspekcije i internih audita.

Audit tim Agencije provjeravao je sve elemente SMS-a sukladno Planu i programu audita koji je prije audita dostavljen auditiranoj strani. Nakon provedenog audita auditiranoj strani je

dostavljen izvještaj s audita u kojem su navedene nesukladnosti i prijedlozi za poboljšanja utemeljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje utvrđenih i povezanih rizika, koje je auditirana strana prihvatila u svojem Akcijskom planu nakon audita, a koji je sukladno propisanom roku dostavljen u Agenciju u cilju obrazlaganja poduzimanja potrebnih mjera za otklanjanje nesukladnosti te daljnjih poboljšanja SMS-a kod upravitelja infrastrukture. Temeljem tako dostavljenog akcijskog plana Agencija je pristupila izdavanju novog rješenja – uvjerenja o sigurnosti.

Poboljšanja utvrđena auditom i Akcijskim planom upravitelja infrastrukture su:

- Dostava svih preliminarnih izvješća AIN-a na pregled u nadzorna središta;
- Uvrštavanje važećih tehničkih specifikacija za interoperabilnost u popis općih akata;
- Agencija će odmah biti obaviještena o svim nepravilnostima koje se otklone u propisanom roku, a o napretku rješavanja nepravilnosti biti će izvještena u obliku mjesečne analize neispravnosti na PU i SS podsustavima;
- Utvrdit će se razlog ograničavanja prometovanja samostalnih vozila željezničkim prugama kroz Republiku Sloveniju. Do tog trenutka, željeznička vozila kojima su određite pruge L101 i L213, kroz Republiku Sloveniju prometuju kao izvanredne pošiljke u sastavu vlaka.
- Mjerno vozilo EM-120, koje se ne može kopčati u kompoziciju zbog posljedične pojave greške prilikom mjerenja, biti će upućeno na popravak.

Pored upravitelja infrastrukture - HŽ Infrastruktura d.o.o, Agencija je u 2019. godini, u cilju izdavanja uvjerenja o sigurnosti - produljenje, sukladno Zakonu (članak 30. stavak 3.), provela odgovarajući obim audita SMS-a kod sljedećeg upravitelja infrastrukture u morskim lukama i robnim terminalima:

- Luka d.d. Split.

Audit koji je sukladno Zakonu proveden kod spomenutog upravitelja infrastrukture u morskoj luci daje rezultate te se kroz audite unaprjeđuje sustav upravljanja sigurnošću.

Primjenjujući odredbe Zakona kojima se uređuju postupci izdavanja uvjerenja o sigurnosti, nadzora ispunjenja propisanih uvjeta i zahtjeva te obavljanja djelatnosti upravitelja infrastrukture u morskim i riječnim lukama i robnim terminalima, Agencija je naišla na određene probleme zbog čega je mišljenje kako bi ovo područje trebalo detaljnije urediti, naročito u dijelu koji se odnosi na:

- Popis svih morskih i riječnih luka te robnih terminala na koje se odnosi Zakon, odnosno primjena uvjerenja o sigurnosti;
- Jasniju specifikaciju mjerodavnosti inspekcije vezano za spomenute upravitelje infrastrukture.

6.2. Auditi sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika

Uredbom Komisije (EZ) br. 1158/2010 od 9. prosinca 2010. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja o sigurnosti za obavljanje

usluga željezničkog prijevoza propisano je na koji način Agencija ocjenjuje sposobnost željezničkog prijevoznika za ispunjavanje svih zahtjeva potrebnih za djelovanje općenito (Dio A) te na određenoj mreži za koju traži potvrdu na temelju ocjene svojeg sustava upravljanja sigurnošću (Dio B). Pored navedenog, Odlukom o uvjetima za izdavanje posebnog dijela potvrde o sigurnosti (Dio B) propisani su uvjeti koji su neophodni za obavljanje usluge prijevoza na siguran način na željezničkoj mreži Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 127/13).

U smislu spomenute Uredbe i propisanih uvjeta Agencija pokreće godišnje cikluse vanjskih audita sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika s općim ciljevima, kako slijedi:

- utvrditi smjernice za razvoj SMS-a koje će Agencija koristiti u sklopu kontinuiranih audita SMS-a, a sukladno preporukama ERA-e – Upute za formiranje i primjenu sustava upravljanja sigurnošću na željeznici (engl. *Application guide for the design and implementation of Railway Safety Management System (ERA/GUI/01-2011/SAF)*;
- utvrditi stanje i provođenje SMS-a na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod svakog pojedinog željezničkog prijevoznika, a vezano za izdana rješenja o sigurnosti za željezničke prijevoznike, kako općeg dijela (Dio A), tako i posebnog dijela (Dio B) kojim prijevoznik mora udovoljiti specifičnim uvjetima sigurnosti zemlje članice;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje SMS-a pojedinog prijevoznika utemeljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje utvrđenih i povezanih rizika. Od prijevoznika se potom očekuje donošenje plana korektivnih radnji u svrhu poboljšanja i podizanja razine sigurnosti koji će Agencija ocijeniti te nadzirati njegovo provođenje.

Agencija kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost željezničkog prometa sukladno članku 4. Uredbe komisije (EU) br. 1077/2012 donosi tehnike nadzornih aktivnosti koje se koriste u procesu audita. U tom smislu provodi se proces audita, koji podrazumijeva razgovore s osobama na različitim razinama u organizaciji uključujući prvenstveno Upravu (tijekom uvodnog i završnog sastanka), pregled dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti SMS-a kao i ispitivanja sigurnosnih rezultata dobivenih od strane inspekcije i internih audita prijevoznika.

Auditori Agencije tijekom izvođenja audita ocjenjuju sukladnost SMS-a sa zahtjevima, karakteristikama i elementima koji su propisani Zakonom. Auditori se nadalje rukovode Uredbom Komisije (EZ) br. 1158/2010 od 9. prosinca 2010. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza i Uredbom (EU) 1078/2012 od 16. studenog 2012. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdavanja rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje.

U 2019. godini opisanom metodologijom provedeni su auditi kod sljedećih prijevoznika:

- Pružne građevine d.o.o.,

- CER Cargo d.o.o.,
- HŽ Putnički prijevoz d.o.o.,
- HŽ Cargo d.o.o.,
- ENNA Transport d.o.o.,
- Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.,
- Train Hungary Maganvasut Kft, Podružnica Zagreb,
- SŽ - Tovorni promet d.o.o., Podružnica Rijeka,
- Rail&Sea d.o.o.,
- Transagent RAIL d.o.o.,
- Eurorail Logistic d.o.o..

Nakon audita obavljani su završni sastanci s predstavnicima uprava navedenih prijevoznika tijekom kojih su auditori Agencije obrazložili prijedloge za poboljšanja, koje su željeznički prijevoznici prihvatili te poduzeli mjere kroz svoje akcijske planove za poboljšanje SMS-a.

U pogledu mogućih poboljšanja i daljnjeg razvoja sustava upravljanja sigurnošću auditori su u većini slučajeva ukazali na pravilan pristup i primjenu zajedničke sigurnosne metode za vrednovanje i procjenu rizika kako to propisuje provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013 sa svim izmjenama.

U svrhu urednog ispunjavanja zakonske odredbe propisane Zakonom u čl. 134., koji propisuje rok ugradnje auto-stop uređaja na željeznička vozila s vlastitim pogonom, Agencija je konzultirala relevantne akcijske planove prijevoznika po tom pitanju i provedbu istih ili prema potrebi naglasila važnost i zatražila propisivanje takvog internog akta te njegovu provedbu.

U pogledu usklađenosti s nacionalnim podzakonskim aktima u većini slučajeva Agencija je ukazala na potrebu pridržavanja odredbi o održavanju željezničkih vozila, sukladno Pravilniku o željezničkim vozilima ("Narodne novine", br. 121/2015).

U provedbi audita Agencija koristi priliku gdje je potrebno te ukazuje predmetnom prijevozniku na nadolazeće promjene u nacionalnom zakonodavstvu vezane za primjenu 4. željezničkog paketa te posljedične promjene u radu odnosnih nacionalnih i EU institucija.

Agencija potiče željezničke prijevoznike na samostalno i kontinuirano poboljšavanje vlastitog sustava upravljanja sigurnošću te uz prijedloge za poboljšanja od strane Agencije, prijevoznici u svoje akcijske planove unose i vlastite inicijative za poboljšanje SMS-a. U većini slučajeva u prethodnom razdoblju su to planovi zapošljavanja stručnjaka na odgovornim mjestima vezanim za SMS te planovi kontinuiranog usavršavanja djelatnika. Uz navedeno, Agencija uspješno potiče razvoj i korištenje IT tehnologija i rješenja kod željezničkih prijevoznika koja posredno vode do ispunjenja dogovorenih ciljeva Tehničke specifikacije za interoperabilnost (TSI) u odnosu na podsustav telematskih aplikacija za teretni i putnički promet željezničkog sustava (TAF i TAP TSI-evi).

6.3. Auditi subjekata nadležnih za održavanje (ECM)

Uredbom komisije (EU) br. 445/2011 (u daljnjem tekstu: Uredba) od 10. svibnja 2011. godine o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje teretnih vagona i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 653/2007 propisan je sustav davanja ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje teretnih vagona. Svrha je sustava davanja ovlaštenja osigurati dokaze da je subjekt nadležan za održavanje uspostavio svoj sustav održavanja i da je sposoban ispunjavati zahtjeve utvrđene u navedenoj Uredbi, kako bi zajamčio da je svaki teretni vagon, za čije je održavanje nadležan, u stanju za sigurnu vožnju.

Sukladno navedenoj Uredbi u čl. 6. i Prilogu II, Agencija je tijelo nadležno za davanje slijedećih ovlaštenja (engl. *ECM Certification Body EIN number HR/30/0018/001*):

1. Ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje (ECM).
2. Ovlaštenje za funkcije održavanja:
 - Razvoj održavanja (engl. *Maintenance development*),
 - Upravljanje održavanjem voznog parka (engl. *Fleet maintenance management*) i
 - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*).

Izdavanje ovlaštenja temelji se na ocjeni sposobnosti subjekta nadležnog za održavanje za ispunjenje mjerodavnih zahtjeva iz Priloga III Uredbe. Ono uključuje sustav nadzora kojim se osigurava dosljedno ispunjavanje propisanih zahtjeva nakon dodjele ECM ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje.

Agencija donosi odluku o davanju ovlaštenja najkasnije 4 mjeseca nakon što je subjekt nadležan za održavanje koji je podnio zahtjev, dostavio sve potrebne informacije i sve eventualno dodatne informacije. Prije nego što dodjeli ovlaštenje, Agencija poduzima potrebnu ocjenu u prostoru ili prostorima subjekta nadležnog za održavanje. U smislu navedenog Agencija pokreće vanjske audite kod subjekta nadležnog za održavanje.

Svrha audita je utvrditi da subjekt nadležan za održavanje ispunjava zahtjeve i kriterije sukladno Uredbi. Audit tim Agencije ocjenjuje zahtjev za izdavanjem ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje sukladno zahtjevima i kriterijima utvrđenim u Prilogu III Uredbe te dogovora s auditiranim subjektom plan poboljšanja. Nakon provedenog audita izdaje se izvješće s provedenog audita, na osnovu kojega auditirani subjekt dostavlja akcijski plan. Temeljem ispunjenih zahtjeva i kriterija sukladno Uredbi i dostavljenog akcijskog plana Agencija pristupa izdavanju ovlaštenja.

Audit tim Agencije je imenovan Odlukom ravnatelja KLASA: 341-06/16-06/01, URBROJ: 387-02-16-2, 19. prosinca 2016. godine.

U 2019. godini provedeni su slijedeći certifikacijski/obnovljeni certifikacijski auditi:

- Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o. - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*),
- TŽV GREDELJ d.o.o. U STEČAJU - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*).

U 2019. godini provedeni su slijedeći nadzorni auditi:

- INA Industrija nafte d.d. - Subjekt nadležan za održavanje (ECM),

- CIOS CARGO d.o.o - Subjekt nadležan za održavanje (ECM),
- Održavanje vagona d.o.o. - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*),
- HŽ Cargo d.o.o. - Subjekt nadležan za održavanje (ECM).

7. Izvješće o radu inspekcije

Sukladno Godišnjem programu rada i razvoja Agencije za 2019. godinu, Akcijskom planu Agencije za 2019. godinu koji predstavlja njegovu razradu te planu rada željezničkih inspektora u okviru Uprave za poslove inspekcije Agencije, željeznički inspektori su tijekom 2019. godine kontinuirano poduzimali radnje inspekcijskih nadzora - pregleda, te određivali upravne i prekršajne mjere iz svoje nadležnosti, a u svezi nadzora nad provedbom Zakona i izravno primjenjivih propisa Europske unije, Zakona o prijevozu opasnih tvari, propisa i općih akata donesenih na temelju istih.

Tijekom 2019. godine, željeznički inspektori, obavili su ukupno 29 inspekcijskih nadzora, odnosno 1304 inspekcijskih pregleda, kako slijedi:

Infrastrukturni podsustav

Iz područja nadzora željezničkog infrastrukturnog podsustava obavljeno je 6 inspekcijskih nadzora, odnosno 34 inspekcijskih pregleda, od čega:

- 20 inspekcijskih pregleda pruga i dionica pruga iz upravljačnica vučnih vozila,
- 8 inspekcijskih pregleda dodijele i korištenja dozvola za putovanje u vučnim vozilima, od toga 6 u ustrojbenim jedinicama HŽ Infrastrukture d.o.o. te kod prijevoznika ENNA Transport d.o.o. i HŽ Cargo d.o.o.,
- 1 inspekcijski pregled radova na sanaciji slegnutog trupa pruge L204,
- 3 zajednička inspekcijska pregleda 1 skretnice u kolodvoru Lipovljani i 2 željezničko-cestovna prijelaza, na pruzi M103,
- 1 zajednički inspekcijski pregled signala i signalnih oznaka pruge M604,
- 1 inspekcijski pregled signala i signalnih oznaka dionice pruge M604 Knin – Split.

Za usklađivanje s propisima, donijeto je 1 rješenje o privremenim mjerama sigurnosti.

Upravljanje i regulacija prometa

U području upravljanja i regulacije prometa obavljeno je 3 inspekcijska nadzora odnosno 425 inspekcijskih pregleda vezanih uz upravljanje i regulaciju prometa, vožnju vlaka te sastava i kočenja vlaka (po segmentu pravilnog sastava vlaka, učinkovitosti kočenja, označavanja vlaka

propisanim signalima te vođenja propisanih evidencija i obavještanju strojovođe o iznimnim prilikama i postupcima, odnosno upravljanja vožnjom vlaka).

Pregledom je obuhvaćeno trgovačko društvo HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Rail&Sea d.o.o., ENNA Transport d.o.o., RCC Croatia d.o.o., Transagent Rail d.o.o. te THM – Podružnica Zagreb d.o.o..

Navedenim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci koji bi zahtijevali poduzimanje Zakonom utvrđenih mjera.

Vučna željeznička vozila

Iz područja nadzora vučnih željezničkih vozila obavljeno je 4 inspekcijska nadzora odnosno 289 inspekcijskih pregleda od toga :

- 9 pregleda upravljanja održavanjem posjednika vučnih vozila,
- 6 pregleda ovlaštenih održavatelja vučnih vozila,
- 137 pregleda tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa i
- 137 pregleda natpisa i oznaka na željezničkom vozilu.

Inspekcijski pregledi upravljanja preventivnim i korektivnim održavanjem posjednika vučnih vozila provedeni su u tvrtkama: HŽ Cargo d.o.o., HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Pružne građevine d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Rail Cargo Carrier-Croatia d.o.o., Rail & Sea d.o.o. i Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb.

U HŽ Cargo d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 149 vučnih vozila od toga: 44 električnih lokomotiva i 105 dizel lokomotiva.

U HŽ Infrastruktura d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 82 motorna vozila za posebne namjene.

U HŽ Putnički prijevoz d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 177 vučnih vozila od toga: 41 električna lokomotiva, 23 dizel lokomotiva, 43 EMV i 70 DMV.

U Pružne građevine d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 93 motornih vozila za posebne namjene,

U ENNA Transport d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 9 vučnih vozila od toga: 6 električnih lokomotiva i 3 dizel lokomotiva.

U Rail Cargo Carrier-Croatia d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 20 vučnih vozila od toga: 16 električnih lokomotiva i 4 dizel lokomotiva.

U Rail & Sea d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 5 vučnih vozila od toga: 2 električne lokomotive i 3 dizel lokomotive.

U Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb pregledom je obuhvaćeno 8 električnih lokomotiva.

Inspekcijski pregledi provođenja tehnološkog postupka održavanja vučnih vozila obavljani su kod ovlaštenih održavatelja: Pružne građevine d.o.o. (1) , OV - Održavanje vagona d.o.o (1), TŽV Gredelj d.o.o. (1) i TSŽV (3).

Inspekcijski pregledi tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa obavljani su kod željezničkih prijevoznika: HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o. d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Rail Cargo Carrier-Croatia d.o.o., Rail & Sea d.o.o., Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb, Transagent Rail d.o.o. i SŽ-Tovarni promet d.o.o., Podružnica Rijeka te su pregledana slijedeća vučna vozila :

- 6 EMV serije 6111,
- 21 EMV serije 6112,
- 1 DMV serije 0117,
- 1 DMV serije 5711,
- 1 DMV serije 7023,
- 14 DHMV serije 7121,
- 18 DHMV serije 7122,
- 5 DHMV serije 7123,
- 3 EL serije 0400,
- 2 EL serije 0441,
- 1 EL serije 0472,
- 2 EL serije 1063,
- 27 EL serije 1141,
- 3 EL serije 1142,
- 2 EL serije 1116,
- 6 EL serije 6193,
- 1 DEL serije 2016,
- 3 DEL serije 2041,
- 3 DEL serije 2044,
- 11 DEL serije 2062,
- 1 DHL serije 0650,
- 1 DHL serije 2132,
- 4 VV za posebne namjene HŽI i PRG.

Inspekcijskim pregledom 137 vučnih vozila u tijeku prometa utvrđene su neispravnosti:

- a) Kvar opreme i uređaja na vučnom vozilu – te su poduzete mjere na licu mjesta upućivanjem vučnih vozila na popravak u radionicu kako slijedi:
 - Kvar glavnog prekidača kola A na 1 EMV (6112),
 - Nedostaje mjerac broja kilometara u ormaru AS uređaja na 1 EMV (6112),
 - Neispravan registrirajući i pokazni brzinomjer Hasler na 1 EL (1141),
 - Umjeriti manometre na 9 vučnih vozila (3 EL 1141, 3 DMV 7121 i 3 DMV 7122),
 - Stare zračne poluspojke GV i NV - na 1 EL (1141),
 - Kvar kontrolera smjera vožnje - na 1 DMV (7121),
 - Razlika u radu DM1 i DM2 - na 7 vučnih vozila (2 DMV 7121 i 5 DMV 7122),
 - Kvar uređaja za pjeskarenje - na 2 vučna vozila (DMV 7121),
 - Neispravan instrument (manometar/termometar) - na 2 vučna vozila (DMV 7121),
 - Neispravna ulazna vrata - na 1 DMV 7121,
 - Nepravilno nalijeganje kočnih umetaka - na 3 vučna vozila (2 DEL 2044 i 1 DEL 2062),
 - Curenje ulja iz spremnika ulja uređaja za podmazivanje vijenca kotača na 1 EL 1141.
- b) Ravna mjesta na kotaču – na 2 vučna vozila (1 EMV 6111 i 1 DMV 7121) – upućuju se na kontrolni pregled u radionicu i popravak profila kotača ako je to potrebno.
- c) Natpisi i oznake na vučnim vozilima – na 3 EMV 6111 prekriveni grafitima - upućuju se u radionicu na čišćenje i ponovno opisivanje.
- d) Aparata za gašenje požara - Istek roka periodičnog pregleda na 2 vučna vozila (1 EL 1063 i 1 EL 6193) – iste zamijeniti na SKP.

Ukupno je utvrđeno 37 neispravnosti na 29 vučnih vozila.

Vučena željeznička vozila

Iz područja nadzora vučenih željezničkih vozila obavljeno je 4 inspekcijska nadzora odnosno 145 inspekcijskih pregleda, od toga :

- 47 inspekcijskih pregleda tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu (ukupno 980 vučenih vozila),
- 17 teretnih vagona Federacije BiH serije E,
- 7 teretnih vagona FBiH serije T,
- 14 teretnih vagona FBiH serije R,
- 8 teretnih vagona Cargo Srbije serije S,
- 2 teretna vagona Cargo Srbije serije K,
- 46 teretnih vagona željeznica Francuske, Švicarske, Slovačke i Švedske serije S,
- 2 teretna vagona željeznica Francuske, Švicarske, Slovačke i Švedske serije R,
- 55 teretnih vagona željeznica Francuske, Švicarske, Slovačke i Švedske serije U,
- 5 teretnih vagona željeznica Francuske, Švicarske, Slovačke i Švedske serije T,

- 22 teretna vagona Slovačkog Carga serije E,
 - 30 teretnih vagona Deutsche Bahna (DB) serije T,
 - 2 teretnih vagona Mađarskih željeznica (MAV) serije E,
 - 22 teretna vagona Mađarskih željeznica (MAV) serije T,
 - 2 teretnih vagona Mađarskih željeznica (MAV) serije U,
 - 24 teretna vagona Mađarskih željeznica (MAV) serije F,
 - 79 vagon cisterni INA Industrija nafte d.d. serije Z,
 - 138 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije T,
 - 54 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije F,
 - 70 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije H,
 - 7 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije K,
 - 22 vagon cisterni HŽ Cargo d.o.o. serije Z,
 - 61 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije R,
 - 29 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije L,
 - 237 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije E,
 - 5 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije S,
 - 10 teretnih vagona HŽ Cargo d.o.o. serije U,
 - 2 teretna vagona CIOS Cargo serije K,
 - 1 putnički vagon HŽ Putnički prijevoz d.o.o. serije WLA/B,
 - 1 putnički vagon HŽ Putnički prijevoz d.o.o. serije Beelt,
 - 3 putnička vagona SLO Ž serije B,
 - 1 putnički vagon SLO Ž serije AB,
 - 1 putnički vagon MAV serije Bc i
 - 1 putnički vagon MAV serije WLA/B.
- 4 nadzora održavatelja vučenih vozila,
- 47 inspekcijskih pregleda održavanja,
- 47 inspekcijskih pregleda natpisa i oznaka na željezničkim vozilima.

Tijekom obavljanja inspekcijskog pregleda nisu utvrđeni nedostaci - nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje propisanih mjera.

Pregledom su obuhvaćeni željeznički prijevoznici i održavatelji vučenih vozila.

Inspekcijski pregled tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu obavljen je nad željezničkim prijevoznicima HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., Slovenske željeznice (Putniški i tovarni promet), Slovačke željeznice, DB, Cargo Srbije, Željeznice Federacije BiH, INA Industrija nafte, Slovačke željeznice, Češke željeznice, Francuske željeznice, Švicarske željeznice, Švedske željeznice, MAV (teretni i putnički vagoni), CIOS Cargo.

Inspekcijski pregled održavatelja vučenih vozila obavljen je u društvu Održavanje vagona d.o.o.

Izvršno osoblje

Iz područja nadzora izvršnog osoblja obavljeno je 5 inspekcijskih nadzora, odnosno 112 inspekcijskih pregleda, koji su se odnosili na:

- stručnu osposobljenost,
- zdravstvenu sposobnost,
- poučavanje,
- upravljanje vožnjom vlaka te
- psihofizičku sposobnost.

Inspekcijskim pregledima kod željezničkih prijevoznika je obuhvaćeno 1.110 izvršnih radnika (od toga 520 strojovođa).

Kod upravitelja infrastrukture pregledom je obuhvaćeno 2.320 izvršnih radnika.

Prilikom obavljanja inspekcijskih pregleda utvrđene su nepravilnosti, vezane uz prisutnost alkohola u organizmu izvršnih radnika na radnom mjestu i nezaustavljanje vlakova u službenim mjestima (upravljanjem vožnjom vlaka). Za iste su poduzete odgovarajuće mjere, odnosno izdano je devet (9) obaveznih prekršajnih naloga.

Po drugim segmentima nisu utvrđene nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje odgovarajućih mjera.

Prijevoz opasnih tvari

U području opasnih tvari obavljeno je ukupno 2 inspekcijska nadzora odnosno 4 inspekcijska pregleda, koji se odnose na poslove sigurnosnog savjetnika i stručna poduka osoblja u prijevozu opasnih tvari.

Navedenim pregledom nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

Prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav

Iz područja nadzora prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava obavljeno je 5 inspekcijskih nadzora, odnosno 295 inspekcijskih pregleda, od toga:

- 13 pregleda funkcionalne ispravnosti vanjskog dijela signalno sigurnosnog uređaja (signali, signalne oznake) iz upravljačnice vučnog vozila,
- 12 pregleda mehaničkih signalno-sigurnosnih uređaja (likovni signali),
- 96 pregleda relejnih, elektorelejnih i elektroničkih signalno-sigurnosnih uređaja,
- 87 pregleda telekomunikacijskih uređaja (željeznička vozila opremljena RD uređajem, T ormari),
- 87 željezničko cestovni prijelazi (mehanički, relejni, elektronički).

Navedenim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

Protupožarne aktivnosti

Pored navedenog, a vezano uz suradnju na provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2019. godini Vlade, u razdoblju od svibnja do rujna su obavljena 62 inspekcijska nadzora / pregleda ispravnosti vučnih i vučenih vozila u vezi protupožarnih aktivnosti (kočnih umetaka), upravljanja održavanjem vučnih vozila, izvršenih radova uklanjanja biljne mase u pružnom pojasu, ispravnosti vučenih vozila nakon redovitog popravka, upravljanjem vožnji vlakova i stručne osposobljenosti izvršnog i strojnog osoblja.

8. Primjena zajedničkih sigurnosnih metoda (CSM)

8.1. Sustav upravljanja sigurnošću

Sudionici željezničkog sustava (prije svega: upravitelj infrastrukture, željeznički prijevoznici i subjekti nadležni za održavanje) moraju shvatiti i utvrditi potrebe poboljšanja svojih SMS-a na temeljima principa upravljanja rizicima, kulture sigurnosti, razvoja sustava upravljanja na principima QMS-a (Planiraj-Provedi-Provjeri-Poboljšaj; u daljnjem tekstu: 4P), primjene tehničkih specifikacija interoperabilnosti te podržavanja uvođenja jedinstvenog sustava Europskih željeznica kroz pripremu za uvođenje 4. željezničkog paketa.

Elementi programa Strategije pri tom zahtijevaju posebnu pažnju i napor pri provedbi i održavanju SMS-a te nužnost audita od strane Agencije. Audit SMS-a od strane Agencije trebaju dobiti u narednom periodu novu kvalitetu kroz dodatno osposobljavanje vodećih auditora (lead assessor) te razvoj i unapređenje procesa audita (standardizacija procesa). Uvažavajući sve zahtjeve i obveze utvrđene zakonskom regulativom i izravno primjenjivim propisima Europske unije, Agencija će se zalagati za razvoj SMS-a utemeljen na sustavu upravljanja kvalitetom (prema HRN EN ISO 9001:2015) te povezivanju sustava (integracija sustava).

8.2. Procjena rizika

Razvoj i unapređenje sigurnosti željezničkog sustava potrebno je temeljiti na principu upravljanja rizicima. U narednom razdoblju Agencija će i dalje usmjeravati vlastite procese (posebno kroz inspekcijski nadzor), a sukladno tome i procese upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, te ECM-a (kroz redovite nadzore i održavanja sustava upravljanja sigurnošću - SMS) prema ovome pristupu.

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napore kod provedbe i održavanja SMS-a, u sklopu promicanja kulture sigurnosti, osposobljavanja za upravljanje/procjenu rizika te praktičnu provedbu *Uredbe komisije (EU) o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika* (u daljnjem tekstu: Uredba 402/2013).

8.3. Unutarnji nadzor SMS-a

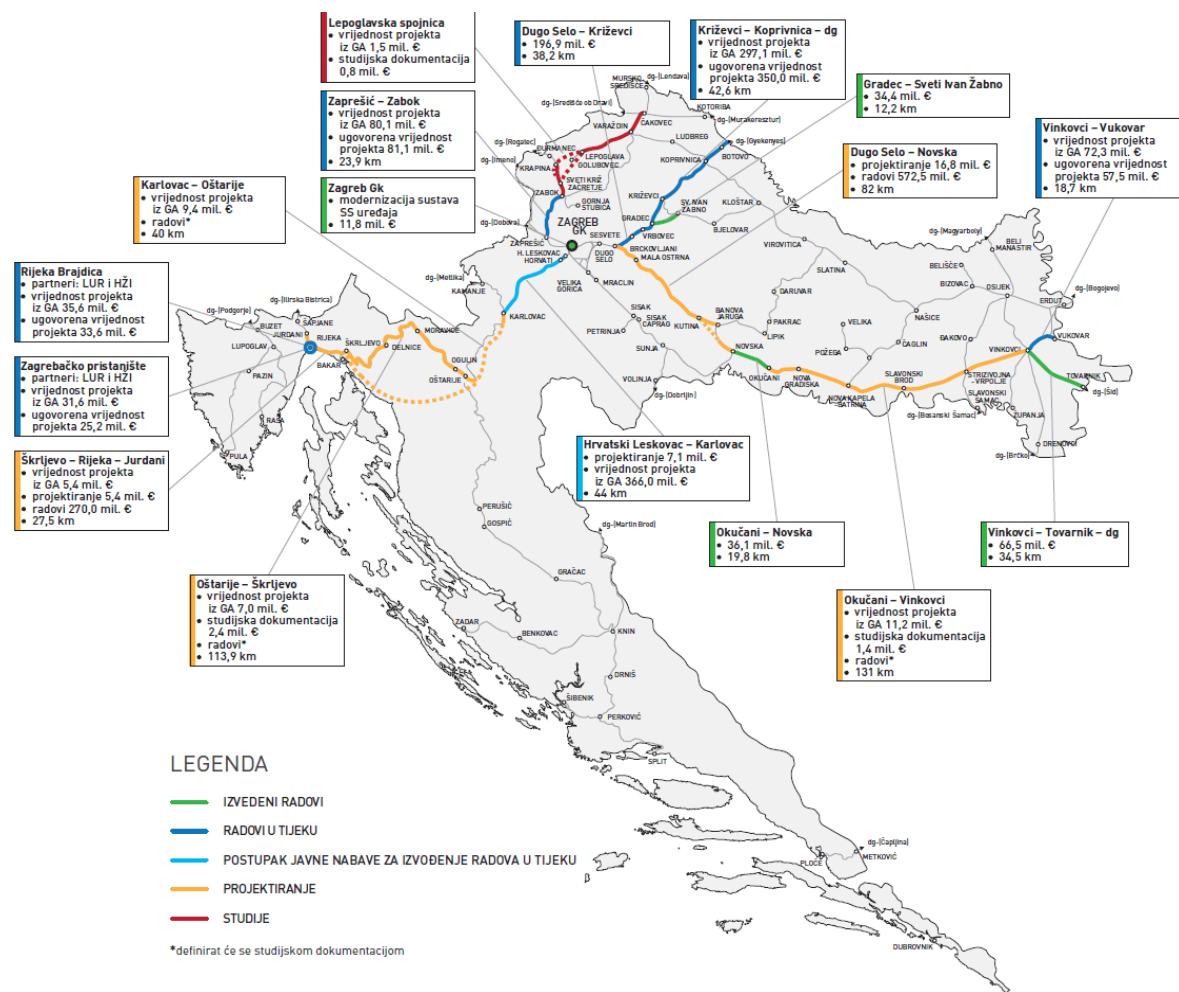
Primjena zajedničkih sigurnosnih metoda (CSM) kod nadzora sustava upravljanja sigurnošću (SMS) kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture pojašnjeni su kroz poglavlja 6.1

(Auditi sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture) i 6.2 (Auditi sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture).

8.4. Sudjelovanje i implementacija EU projekata

Sudjelovanje u EU projektima poglavito se odražava kroz aktivnosti odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu projektiranih i izvedenih od strane upravitelja infrastrukture, a financiranih sredstvima EU (slika 5.).

Slika 5 – Pregled projekata modernizacije pruga financiranih sredstvima EU fondova (HŽI d.o.o.)

9. Kultura sigurnosti

9.1. Razvoj sigurnosne kulture

Snažni sustavi upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika uvelike ovise o pozitivnoj organizacijskoj kulturi sigurnosti, čime se podupire pristup utemeljen

na upravljanju rizicima. Pri tome treba naglasiti da se razvoj sigurnosne kulture zasniva prije svega na jasnoj sigurnosnoj strategiji, opredijeljenosti uprava za razvoj i unapređenje sigurnosti te jasnoj komunikaciji i pridobivanju za suradnju svih onih koji sudjeluju u sustavu sigurnosti.

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napor pri promicanju kulture sigurnosti u sklopu jasne promidžbe specifičnih aspekata kulture sigurnosti kao što su: opredijeljenost uprava, uključenost svih uposlenih, osposobljenost za primjenu sigurnosnih ciljeva na svim operativnim razinama te razvoj svijesti i motivacije za upravljanje sigurnošću (uključujući i "kampanje za sigurnost" kroz medije i uključivanje javnosti).

9.2. Inicijativa sigurnosne kulture

Svi djelatnici Agencije uključeni su u razvoj pozitivne sigurnosne kulture opisane u godišnjem programu Agencije za 2019. godinu (objavljeno na web stranicama ASZ). Strateški ciljevi razvoja sigurnosne kulture oslanjaju se na Europsku deklaraciju o željezničkoj sigurnosti potpisanu u Dubrovniku 2018. godine, kada su NSA-HR i ERA organizirali Konferenciju o sigurnosnoj kulturi.

Kao što je navedeno u programu, smjernice za razvoj sigurnosne kulture posvećene su ne samo NSA-i već i sektoru. Akcije širenja pozitivne sigurnosne kulture i kulture pravedne kulture nacionalna tijela imaju za cilj potaknuti sav željeznički sektor, a posebno upravitelja infrastrukture i željezničke prijevoznike za promicanje ovih aktivnosti među njihovim zaposlenicima, kao i za poboljšanje njihovih SMS-a uopće. Agencija će nadzirati provedbu aktivnosti putem revizija SMS-a i aktivnosti inspekcije u sljedećem programskom razdoblju.

9.3. Projekti i komunikacija

Kao što je već navedeno glavni komunikacijski kanali prema sektoru i javnosti u pogledu kulture sigurnosti su godišnji program rada Agencije te audit sustava upravljanja sigurnošću.

10. N/A

ANNEX: Progress with Interoperability

1. Lines excluded from the scope of IOP/SAF Directive (end of year)

1a	Length of lines excluded from the scope of application of the IOP Directive [km]	N/A
1b	Length of lines excluded from the scope of application of the SAF Directive [km]	N/A

2. Length of new lines authorized by NSA (during the reporting year)

2a	Total length of lines [km]	12,520
----	----------------------------	--------

3. PRM adapted stations (end of year)

3a	PRM TSI compliant railway stations	0
3b	PRM TSI compliant railway stations - partial TSI compliance	0
3c	Accessible railway stations	4
3d	Other stations	0

4. Train driver licenses (end of year)

4a	Total number of valid European licenses issued in accordance with the TDD	127
4b	Number of newly issued European licenses (first issuance)	127

5. Number of vehicles authorized under the interoperability Directive (EU) 2008/57 (during the reporting year)

5a	First authorization - total	0
5aa	Wagon	0
5ab	Locomotives	0
5ac	Hauled passenger vehicles	0
5ad	Fixed or pre-defined formation	0
5ae	Special vehicles	0
5b	Additional authorization - total	118
5ba	Wagon	0
5bb	Locomotives	87
5bc	Hauled passenger vehicles	0
5bd	Fixed or pre-defined formation	1
5be	Special vehicles	30
5c	Type authorization - total	0
5ca	Wagon	0
5cb	Locomotives	0
5cc	Hauled passenger vehicles	0
5cd	Fixed or pre-defined formation	0
5ce	Special vehicles	0

5d	Authorizations granted after upgrade or renewal - total	0
5da	Wagon	0
5db	Locomotives	0
5dc	Hauled passenger vehicles	0
5de	Fixed or pre-defined formation	0
5df	Special vehicles	0

6. ERTMS equipped vehicles (end of year)

6a	Tractive vehicles including trainsets equipped with ERTMS	65
6b	Tractive vehicles including trainsets – no ERTMS	23

7. Number of NSA staff (full time equivalent employees) by the end of year

7a	FTE staff involved in safety certification	1
7b	FTE staff involved in vehicle authorization	4
7c	FTE staff involved in supervision	11
7d	FTE staff involved in other railway-related tasks	4

Agencija za sigurnost željezničkog prometa

Croatian Railway Safety Agency

Radnička cesta 39 | HR-10000 | Zagreb | Croatia |